

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi elintarvikkeiden muista lisäaineista kuin väri- ja makeutusaineista annetun direktiivin 95/2/EY muuttamisesta”

(KOM(2002) 662 lopullinen – 2002/0274 (COD))

(2003/C 208/07)

Neuvosto päätti 16. joulukuuta 2002 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 251 artiklan nojalla pyytää Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon edellä mainitusta ehdotuksesta.

Asian valmistelusta vastannut ”maatalous, maaseudun kehittäminen, ympäristö” -erityisjaosto antoi lausuntonsa 1. huhtikuuta 2003. Esittelijä oli John Donnelly.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 14. ja 15. toukokuuta 2003 pitämässään 399. täysistunnossa (toukokuun 14. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 111 ääntä puolesta, 1 vastaan, ja 5 pidättyi äänestämästä.

1. Johdanto

1.1. Elintarvikkeiden muista lisäaineista kuin väri- ja makeutusaineista annetussa direktiivissä 95/2/EY on luettelo hyväksytyistä elintarvikelisiä aineista, elintarvikkeista, joissa niitä on lupa käyttää, sekä kyseisten aineiden käytön edellytyksistä. Lisäaineista annetun direktiivin tarkoituksena on yhdenmukaistaa lisäaineita koskeva yhteisön lainsäädäntö sekä turvata terveyden korkeatasoinen suojelu ja sisämarkkinoiden toiminta. Direktiiviä on muutettu kolmesti: vuosina 1996, 1998 ja 2001.

1.2. Tällä hetkellä elintarvikelisiä aineita koskeva yhteisön lainsäädäntö on täysin yhdenmukaistettu yhteisön tasolla. Lisäainedirektiiviin ehdotetaan nyt muutoksia tekniikan ja tieteen viimeaikaisen kehityksen vuoksi. Direktiiviin ehdotetut muutokset jakaantuvat seuraaviin ryhmiin: (a) uuden elintarvikelisiä aineita salliminen, (b) joidenkin elintarvikelisiä aineiden käyttöluvan peruuttaminen, (c) sallittujen elintarvikelisiä aineiden käytön laajentamisen hyväksyminen, (d) nykyisten lupien tarkistaminen, (e) stabilointiaineiden määritelmän selkeyttäminen ja (f) aromien elintarvikelisiä aineita. Elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista annetussa asetuksessa (EY) N:o 178/2002 säädetään, että aromit sisältyvät ”elintarvikkeen” määritelmään, ja nyt ehdotetaan niiden sisällyttämistä lisäainedirektiivin soveltamisalaan. Tämän seurauksena aromien elintarvikelisiä aineita koskeva lainsäädäntö, joka vaihtelee nykyisin jäsenvaltiosta toiseen, yhdenmukaistetaan yhteisön tasolla.

2. Yleistä

2.1. Komitea kannattaa komission ehdotusta, kuten se on tehnyt aiemmissakin lausunnoissaan. Komitea suhtautuu erityisen myönteisesti komission pyrkimykseen säännellä tiu-

kasti elintarvikelisiä aineiden käyttöä aromeissa ja yhdenmukaistaa sitä koskeva lainsäädäntö yhteisön tasolla.

3. Erityistä

3.1. Uuden lisäaineen E 907 (vetykäsittely poly-1-dekeeni) sallimisen osalta komitea kannattaa komission ehdotusta, jonka mukaan sitä voitaisiin käyttää makeisten ja kuivattujen hedelmien pintakäsittelyaineena. Kyseinen lisäaine tarjoaa vaihtoehdon kasviöljypohjaisten tuotteiden käytölle: jotkin niistä sisältävät trans-rasvahappoja, joiden käyttöä tulisi välttää.

3.2. Komitea kannattaa komission ehdotusta peruuttaa joidenkin sallittujen elintarvikelisiä aineiden käyttöluva sillä perusteella, että elintarviketeollisuus ei käytä niitä enää.

3.3. Komissio ehdottaa joidenkin sellaisten lisäaineiden käytön laajentamista, joiden hyväksyttävää päivittäistä saantia koskeva ADI-arvo on ”määrittelemätön”. Komitea katsoo, että ehdotus on teknisesti perusteltu eikä aiheuta terveysongelmia tai johda väärinkäyttöön, sillä kyseiset lisäaineet eivät ole kansanterveysriski.

3.4. Komissio ehdottaa sellaisten lisäaineiden käytön laajentamista, joille on määritelty ADI-arvo. Komitea katsoo, että ehdotus laajentaa sorbiinihapon (E 200) käyttöä säilöntäaineena maito- ja rasvapohjaisissa levitteissä sekä vain vähittäismyyntiin (ateriapalvelu- ja ravintola-ala mukaan luettuna) tarkoitetuissa esileivotuissa, valmiiksi pakatuissa leipomotuotteissa saattaa vaarantaa ihmisten terveyden. Kyseiselle lisäaineelle tällä hetkellä sallittu ADI-arvo on melko matala, ja sen käyttö elintarvikkeissa on yleistä. Jos sen käytön laajentaminen

entisestään hyväksytään, kasvaa kuluttajan riski saada suositusten mukaisen ADI-arvon ylittävä määrä lisäainetta. Komitea ehdottaa, että maito- ja rasvapohjaisia levitteitä määriteltävä otetaan huomioon niiden sisältämä veden määrä, jotta kyseisen lisäaineen käyttö voitaisiin sallia vain runsaasti vettä sisältävissä levitteissä. Komitea katsoo, että lisäaineen nykyistä laajempaa käyttöä ei tule sallia ateriapalvelu- ja ravintola-alalla.

3.5. Nykyisten lupien tarkistamisen osalta komissio ehdottaa muun muassa natriumalumiinifosfaatin (E 541) käytön laajentamista. Nykyisin tätä lisäainetta käytetään pääasiassa Yhdistyneessä kuningaskunnassa konditoriatuotteiden nostatusaineena. Muutos antaisi muiden jäsenvaltioiden leipureille mahdollisuuden käyttää tätä nostatusainetta. Alumiinin siedettäväksi viikkosaanniksi (Tolerable Weekly Intake, TWI) on kuitenkin määritetty 7 mg painokiloa kohti, joten käytön laajentaminen voisi lisätä kyseinen TWI-arvon ylittymisen riskiä.

3.6. Komitea tukee varauksetta lainsäädännön yhdenmukaistamista sellaisten, aromien sisältämien elintarvikelisiä aineiden

osalta, jotka jäsenvaltiot ovat jo omassa lainsäädännössään sallineet. Joissakin tapauksissa saattaa kuitenkin olla vaikea arvioida, onko siirtyneellä lisäaineella elintarvikkeessa tekninen vaikutus vai ei. Näissä tapauksissa aromeja sisältävälle elintarvikkeelle vahvistetaan lisäaineen käytön enimmäismäärä. Komitea ehdottaa, että näissä tapauksissa kyseisten lisäaineiden käyttö merkitään tuotteisiin, jotta kuluttajilla olisi mahdollisuus saada tietoa asiasta.

3.7. Komitea panee merkille, että aromien sisältämien tiettyjen lisäaineiden kuten E 1505, E 1517, E 1518 ja E 1520 kohdalla enimmäismääräksi on asetettu 3 g/kg. Komitea on saanut tietää, että tämä enimmäismäärä on alempi joissakin jäsenvaltioissa, kuten Tanskassa, jossa se on 1 g/kg.

3.8. Komitea on huolestunut ehdotuksesta, jonka mukaan aromien sisältämää lisäainetta E 1519 (bentsyylialkoholi) voitaisiin käyttää maustetuissa alkoholittomissa juomissa eikä tällaisen lisäaineen käyttöä tarvitsisi merkitä tuotteeseen. Komitea katsoo kuitenkin, että kuluttajilla tulisi olla mahdollisuus saada siitä tietoa.

Bryssel 14. toukokuuta 2003.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean

puheenjohtaja

Roger BRIESCH